

ingediend op **1303** (2021-2022) – Nr. 3
15 juni 2022 (2021-2022)

Verslag

namens de Commissie voor Algemeen Beleid,
Financiën, Begroting en Justitie
uitgebracht door Arnout Coel

over het ontwerp van decreet

tot wijziging
van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën
van 29 maart 2019

Documenten in het dossier:

- 1303** (2021-2022) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
- Nr. 2: Amendementen

**Vlaams
Parlement**

Samenstelling van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie:

Voorzitter: Steven Vandeput.

Vaste leden:

Arnout Coel, Maaïke De Vreese, Andries Gryffroy, Philippe Muyters, Steven Vandeput;
Adeline Blancquaert, Anke Van dermeersch, Wim Verheyden;
Koen Van den Heuvel, Peter Van Rompuy;
Willem-Frederik Schiltz, Maurits Vande Reyde;
Celia Groothedde, Björn Rzoska;
Ludwig Vandenhove.

Plaatsvervangers:

Veerle Geerinckx, Liesbeth Homans, Sarah Smeyers, Wilfried Vandaele, Paul Van Miert;
Filip Brusselmans, Yves Buysse, Johan Deckmyn;
Stijn De Roo, Sofie Mertens;
Marino Keulen, Gwendolyn Rutten;
Mieke Schauvliege, Jeremie Vaneeckhout;
Bruno Tobback.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

INHOUD

I.	Inleiding	4
II.	Bespreking op 24 mei 2022: toelichting door minister Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed	4
1.	Inleiding	4
2.	Het pad naar prestatiegeïnfomeerd begroten	4
3.	Subsidies in goede banen.....	5
4.	Diverse wijzigingen	7
4.1.	Rekenhof	7
4.2.	Definitie overheidsinvesteringen	7
4.3.	Indienings- en behandeltermijnen Vlaams Parlement	7
4.4.	Pooling van de verzekeringen	7
4.5.	Inwerkingtreding	8
III.	Bespreking op 7 juni 2022.....	8
1.	Tussenkomst van Philippe Muyters.....	8
2.	Tussenkomst van Ludwig Vandenhove.....	9
3.	Tussenkomst van Anke Van dermeersch	10
4.	Tussenkomst van Stijn Bex.....	10
5.	Tussenkomst van Willem-Frederik Schiltz	11
6.	Tussenkomst van Maurits Vande Reyde	11
7.	Repliek van minister Matthias Diependaele	12
8.	Artikelsgewijze bespreking	13
9.	Eindstemming	14
	Gebruikte afkortingen	15
	Tekst aangenomen door de commissie.....	16
	Bijlagen: zie de dossierpagina van dit document op www.vlaamsparlement.be	

I. INLEIDING

Op 24 mei en 7 juni 2022 besprak de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie het ontwerp van decreet tot wijziging van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019 (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 1303/1).

Minister Matthias Diependaele maakte op 24 mei 2022 gebruik van een presentatie die is opgenomen als bijlage 1. Bijlage 2 bevat de vragen die in een schriftelijke procedure gesteld zijn aan minister Matthias Diependaele en de daarbijkorende antwoorden. De bijlagen zijn terug te vinden op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

II. BESPREEKING OP 24 MEI 2022: TOELICHTING DOOR MINISTER MATTHIAS DIEPENDAELE, VLAAMS MINISTER VAN FINANCIEN, BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

1. Inleiding

Minister *Matthias Diependaele* licht het ontwerp van decreet toe. De evaluatie van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën is voor hem een zeer belangrijk punt. Hij begint met een korte schets van de aanpak en zal vervolgens dieper ingaan op een paar inhoudelijke punten.

Hoe heeft de regering de evaluatie aangepakt? Zij is er, kort gezegd, vooral over in debat gegaan, en wel met alle stakeholders. Het Rekenhof en de diensten van het Vlaams Parlement, maar ook de SERV en de beleidsdomeinen hebben allemaal hun insteek kunnen leveren, waarmee de minister echter niet gezegd heeft dat men aan alle verzuchtingen is kunnen tegemoetkomen.

Zoals de commissie weet, is het ontwerp van decreet pas ingediend en vraagt de regering om het nog voor het zomerreces goed te keuren. Het heeft wat vertraging opgelopen door het advies van de Raad van State, dat veel later dan gepland is geland. De commissieleden vragen zich mogelijk af waarom het nu eigenlijk nog snel moet geregeld worden, vermoedt de minister, waarop hij de haast verantwoordt. De evaluatie stopt natuurlijk niet bij de wijziging van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën. Er moet ook voor gezorgd worden dat het uitvoeringsbesluit nog wordt aangepast en dat alles tijdig wordt vertaald naar de dagelijkse praktijk van de beleidsdomeinen. De regering wil dat de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën in werking treedt op 1 januari 2023.

Het ontwerp van wijzigingsdecreet bevat drie grote blokken: het pad naar prestatiegeïnfomeerd begroten, subsidies in goede banen, en andere, meer diverse wijzigingen.

2. Het pad naar prestatiegeïnfomeerd begroten

De minister gaat eerst in op het pad naar prestatiegeïnfomeerd begroten. Het voorliggende ontwerp van decreet legt een aantal belangrijke stenen voor dat pad. De begrotingsopmaak 2024 zal gebeuren aan de hand van prestatie-informatie. Daarbij denkt men in eerste instantie aan het hanteren van indicatoren bij de opmaak van de begroting en de bijbehorende beleids- en begrotingstoelichting. Zo moet het duidelijker worden waar de regering met het belastinggeld voor gaat, en wat zij met die middelen wil bereiken.

Bij prestatiegeïnfomeerd begroten moet trouwens ook een meerjarig perspectief vooropstaan. Het hele proces rond de Vlaamse Brede Heroverweging heeft het belang van brede heroverwegingen en uitgaventoetsingen duidelijk gemaakt. Om een mature overheid te worden, verankert men de brede heroverwegingen en uitgaventoetsingen in de begrotings- en beleidsprocessen via de Vlaamse Codex

Overheidsfinanciën. Daarbij is het van belang dat niet enkel de grote uitgaven-categorieën, maar ook de middelen zoals belastingen en retributies stelselmatig worden getoetst. De Vlaamse Regering bepaalt de principes die daarbij moeten worden gerespecteerd. Hierbij zal zij uiteraard rekening houden met de spelregels voor brede heroverwegingen en uitgaventoetsingen die besproken zijn in de werkgroep Leesbaarheid van de Begroting van het Vlaams Parlement.

Om verwarring te vermijden worden de heroverwegingen en uitgaventoetsingen ook gedefinieerd in de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën. De ene is een breedvoerige oefening op hoofdlijnen, terwijl de andere specifieke uitgaven in de diepte toetst.

Het meerjarig perspectief wordt ook bewaakt door in een voedingsbodem te voorzien voor de uitgavennorm. Die operationalisering van het criterium van de uitgaven moet uiteraard aansluiten op het preventieve luik van het Stabiliteits- en Groeipact.

Natuurlijk moet ook ruimte gemaakt worden om de cultuurshift te kunnen doorvoeren, wat de minister naadloos bij de verankering van de BA light brengt. Wat betekent die BA light? In principe zal de begrotingsaanpassing geen nieuwe beleidsinitiatieven meer kunnen bevatten. Daarop wordt enkel een uitzondering gemaakt voor beleidsantwoorden op recente uitdagingen, dus onder druk van de omstandigheden. Als de coronapandemie iets geleerd heeft, is het dat men voorzichtig moet zijn, soms nog snel moet kunnen ageren en brandjes blussen.

De shift betekent ook dat de regering inzet op nog slechts één begrotingsaanpassing, die uiterlijk 21 mei moet worden ingediend in het parlement. In essentie komt het erop neer dat een shift gemaakt is naar een grotere vooruitblik en dat volop wordt ingezet op de begrotingsopmaak.

De verankering van BA light, met ook de schrapping van de bijbehorende BBT's bij gebrek aan nieuw beleid, mag uiteraard geen informatieverlies voor het Vlaams Parlement opleveren. Daarom gaat de verankering van de BA light ook gepaard met een versterking van de algemene toelichting. Dat betekent dat die toelichting ook voldoende duiding moet geven bij de betrokken budgettaire evoluties. Als voorbeeld geeft hij verschillen die ontstaan door compensaties en actualisaties van parameters als de index. Ook de versnelling of het uitstel van investeringen en beleidsantwoorden op recente uitdagingen moeten worden geduid in de algemene toelichting. Voor het overige blijven de bestanddelen van de algemene toelichting uiteraard overeind zoals zij werden ingericht door de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën.

3. Subsidies in goede banen

De minister hoeft de commissie niet te vertellen dat de Vlaamse overheid een belangrijke subsidieverstrekker is. Hij grijpt de evaluatie van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën aan om in de regelgeving een aantal principes te verankeren die de fundamentelementen moeten vormen voor een verantwoord Vlaams subsidiebeleid. De conceptnota Subsidies in goede banen legde daarvoor al de nodige basis.

Een eerste nieuw basisprincipe is het verbod op de retroactiviteit van subsidies. Anders gezegd, de toekenning van de subsidie gaat de activiteit vooraf. Enkel zo kan er vooraf een correct juridisch kader worden bepaald met duidelijke subsidiedoelstellingen. Pas daarna kan de activiteit starten. Hij onderstreept dat het maatschappelijk doel vooraf duidelijk moet omschreven worden.

De Vlaamse Codex Overheidsfinanciën voorziet in een beperkt aantal uitzonderingen op die algemene regel, zoals de mogelijkheid om uitdrukkelijk af te wijken van

het verbod op retroactiviteit. Op die manier moeten premies, zoals de renovatiepremie of de premie in het kader van het Vlaams opleidingsverlof, kunnen worden toegekend nadat de subsidiabele activiteit plaatsvond. Men kan dus een renovatiepremie nog verkrijgen nadat men de werken heeft uitgevoerd.

In een andere uitzondering op het verbod op retroactiviteit wordt voorzien voor de situaties waarin een subsidieaanvraag wordt ingediend voor een reeds lopende activiteit. In dat geval wordt de subsidie ten vroegste toegekend vanaf het moment dat de subsidieaanvraag werd ingediend en niet eerder.

De minister wil van de evaluatie van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën ook gebruikmaken om een en ander scherp te stellen rond de aanleg van reserves met subsidies. Subsidies worden in de eerste plaats gegeven om een beleidsdoelstelling te realiseren. De doelstelling van een subsidie mag nooit het aanleggen van reserves zijn. Reserves zijn immers subsidies die niet aangewend worden voor het doel waarvoor ze toegekend zijn. Daarom wordt ook voorzien in een aantal logische maatregelen die de aanleg van reserves inperken. Samengevat komt het erop neer dat er een een-op-eenverband moet zijn tussen de subsidie en de aangelegde reserve. Reserves kunnen dus louter lastens de subsidie zelf worden aangelegd, zonder rekening te houden met eventuele andere inkomsten dan subsidies. Het bijna kunstmatig opblazen van de reserves wordt daardoor verhinderd.

Daarnaast moet de financiële afrekening van een subsidie gebeuren op basis van de kosten van de specifieke, gesubsidieerde activiteit. Welke kosten subsidiabel zijn, moet vooraf bepaald zijn. Daarbovenop zullen er geen reserves meer kunnen worden aangelegd ten laste van subsidies met een rechtsgrond in de uitgavenbegroting. Dergelijke subsidies zijn in beginsel eenjarig, waardoor er geen sprake kan zijn van de aanleg van reserves.

De minister heeft er nooit een geheim van gemaakt dat hij ten strijde trekt tegen dubbele subsidiëring. Dat wordt duidelijk gemaakt met het verankeren van een expliciet verbod. Een subsidieontvanger zal een subsidie onmiddellijk moeten terugbetalen als hij al een subsidie ontvangt die dezelfde effecten beoogt en die gebaseerd is op dezelfde verantwoordingsstukken. De minister merkt daarbij op dat die bepaling cofinanciering niet in de weg staat, als de verschillende financieringsstromen andere effecten beogen, waarbij hij een project dat zowel door Jeugd als Onderwijs wordt gesubsidieerd als voorbeeld geeft.

Het bleek al duidelijk uit de conceptnota Subsidies in goede banen dat een goed subsidiebeleid ook een onderbouwd evaluatiebeleid moet bevatten. Men moet subsidies durven evalueren en kritisch in vraag stellen. Het principe van eens gesubsidieerd, altijd gesubsidieerd moet eruit. Daarom wordt een verplichte beleids-evaluatie voor subsidies ingevoerd. Elke subsidie moet elk jaar door het betrokken beleidsdomein worden geëvalueerd, maar in elk geval moet zij in principe minimaal om de vijf jaar beleidsmatig worden geëvalueerd. De minister gewaagt van een vervaldatum.

Voor de financiering van de lokale besturen wordt in uitzonderingen voorzien. Zo zal de algemene financiering via het Gemeentefonds niet onderworpen worden aan een beleidsevaluatie. Elke andere financiering van lokale besturen zal beleidsmatig moeten worden geëvalueerd in functie van de lengte van de legislatuur, wat momenteel om de zes jaar is.

De minister is ervan overtuigd dat meer eenvormigheid van subsidiekaders de transparantie ten goede komt, de toepassing vergemakkelijkt en de controle ondersteunt. Daarom wordt een minimale set aan elementen verankerd die elk subsidiekader moet bevatten. Het gaat dan onder andere over de nagestreefde doelstellingen en effecten, de beschrijving en duurtijd van de gesubsidieerde activiteit,

indicatoren om inhoudelijk en financieel te evalueren bij de beleidsevaluatie, en de categorieën van subsidiabele en niet-subsidiabele kosten. Hij merkt ook hier op dat een uitzondering wordt gemaakt voor de algemene financiering van de lokale besturen via het Gemeentefonds. Daarvoor geldt het minimale subsidiekader niet.

Verder wordt de rol van de Inspectie van Financiën versterkt in het kader van het beleidsdomeinoverschrijdend toezicht. De mogelijkheid wordt bevestigd dat de Inspectie van Financiën daarbij alle nodige documenten opvraagt, ook ter plaatse.

4. Diverse wijzigingen

4.1. Rekenhof

De minister zei reeds bij de schets van de aanpak van de evaluatie dat diverse stakeholders werden bevroegd. Het Rekenhof heeft van die gelegenheid gebruikgemaakt om een aantal verbeterpunten naar voren te schuiven. De regering heeft gepoogd om maximaal aan die verzuchtingen tegemoet te komen. Zo is voortaan bepaald dat het Rekenhof digitale toegang krijgt tot de stukken. Wat niet digitaal beschikbaar is, moet worden gedigitaliseerd als het Rekenhof die informatie vraagt. Daarnaast wordt vastgelegd dat het Rekenhof de aanwending van overheidsmiddelen ter plaatse kan controleren. Nu is dat enkel mogelijk voor subsidies, maar door de wijziging voortaan ook voor bijvoorbeeld pps en overheidsopdrachten. Zo kan men zeggen dat het Rekenhof daadwerkelijk aan 'follow the money' kan doen, besluit de minister.

4.2. Definitie overheidsinvesteringen

Voorts wordt het debat dat in de werkgroep Leesbaarheid van de Begroting over overheidsinvesteringen werd gevoerd, verankerd in de regelgeving. Het definiëren van het begrip overheidsinvesteringen gebeurt op voorstel van de Vlaamse Regering, en wel om te garanderen dat de definitie voldoende wendbaar is en zich kan aanpassen aan gangbare internationale rapporteringsregels. Het staat het Vlaams Parlement vrij om de invulling van het begrip overheidsinvesteringen in zijn reglement op te nemen. De Raad van State is immers van mening dat die link niet in het ontwerp van decreet zelf kan vastgelegd worden. Tot slot wordt bepaald dat de rapportering over die overheidsinvesteringen gebeurt via het ontwerp van rekeningendecreet.

4.3. Indienings- en behandelingstermijnen Vlaams Parlement

Vervolgens vermeldt de minister een aantal voor het Vlaams Parlement belangrijke aanpassingen. Er wordt voorzien in de mogelijkheid om de begrotingsopmaak later in te dienen in het parlement in een verkiezingsjaar, een mogelijkheid die tot nu toe enkel bestond voor de begrotingsaanpassing. Tevens wordt de goedkeuring van de rekening in het Vlaams Parlement op diens vraag verschoven naar een latere datum: 21 juli wordt 21 oktober.

4.4. Pooling van de verzekeringen

Ten slotte gaat de minister nog in op de pooling van de verzekeringen. Op dat punt wil de regering vooral bewaken dat de schaalvoordelen van de pooling, die altijd voor ogen stonden bij de organisatie ervan, zich ook werkelijk realiseren. Pooling van de verzekering hoeft niet meer per definitie te gelden voor alle risico's en is niet langer per definitie verplicht voor alle entiteiten in de scope. Op die manier kan de Vlaamse Regering proberen te vermijden dat pooling ertoe leidt dat in de plaats van de beoogde schaalvoordelen net schaalnadelen optreden. Zo kon de aansluiting van een entiteit met heel specifieke risico's, zoals BAM/Lantis of De

Lijn, ervoor zorgen dat de premie voor de andere entiteiten met veel kleinere risico's onevenredig verhoogde. Dat kon uiteraard niet de bedoeling zijn.

4.5. Inwerkingtreding

Het decreet treedt in werking op 1 januari 2023, met dien verstande dat werkzaamheden rond de begroting voor het begrotingsjaar 2023 reeds gebeuren conform het voorliggende ontwerp van decreet. Gezien de rekening de begroting volgt, is logischerwijze dezelfde regelgeving van toepassing op beide beleids- en begrotingstoelichtingen. Die logica werd ook al gevolgd bij de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën zelf. Concreet zijn de bepalingen van voorliggend ontwerp van decreet dus pas van toepassing vanaf beleids- en begrotingstoelichtingen bij de begrotingsopmaak 2023, en de beleids- en begrotingstoelichting bij de uitvoering of de rekening 2023. Aansluitend projecteert de minister nog een dia (dia 13) met een lijst van uitzonderingen op die algemene regel.

III. BESPREKING OP 7 JUNI 2022

Na de toelichting van minister Matthias Diependaele tijdens de vorige vergadering kregen de commissieleden de kans via een schriftelijke procedure technische vragen bij het ontwerp van decreet te stellen.

De vragen van Anke Van dermeersch en de antwoorden van de minister zijn opgenomen in bijlage 2 op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

1. Tussenkost van Philippe Muylers

Philippe Muylers is vooreerst verheugd dat de volgende principes en begrotingsinstrumenten decretaal worden verankerd in de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën:

- het prestatiegericht begroten;
- het belang van het meerjarig perspectief;
- de brede heroverweging;
- de uitgaventoetsing.

Bij artikel 17, 2°, over de invulling van de definitie van overheidsinvesteringen betreurt hij dat de regering de definitie zal bepalen. Hij vraagt daarom ook of de regering de definitie zal voorstellen die eerder werd geformuleerd door de werkgroep Leesbaarheid van de Begroting. Hij verzekert dat die definitie rekening houdt met de internationale context en de gewenste mogelijkheid tot aanpassingen daaraan. Hij begrijpt dat de Vlaamse Regering de definitie zoals geformuleerd door voornoemde werkgroep overneemt maar dat zij de mogelijkheid wil hebben snel in te spelen bij een wijzigende internationale context om indien nodig de definitie te kunnen aanpassen.

Artikel 18 gaat over de uitwerking van een kader om een geconsolideerde bedrijfs-economische jaarrekening op te stellen. De spreker vraagt te bevestigen of de opstelling van een dergelijk kader wel degelijk de bedoeling is, zoals in de toelichting staat, hoewel de tekst zelf de modaliteit 'kan' bevat.

Wat artikel 26 en volgende over subsidies bepaalt, vindt hij logisch. Zo moet een subsidie aangewend worden voor datgene waarvoor ze werd verleend, is er geen dubbele subsidiëring mogelijk, is er minimum om de vijf jaar een evaluatie van de subsidie en moeten er indicatoren worden ontwikkeld volgens de SMART-principes om een adequate opvolging te waarborgen. Het is een goede zaak dat wat een aantal departementen nu al in praktijk brengt inzake subsidies, een algemene praktijk wordt.

2. Tussenkost van Ludwig Vandenhove

De Vooruitfractie van *Ludwig Vandenhove* kan leven met wat voorligt. Het ontwerp van decreet levert enkele praktische wijzigingen, verduidelijkingen en verbeterpunten. Hij noemt daarbij de verankering van de begrotingsaanpassing light, het prestatiegeïnfomeerd begroten en de explicitering van de rapportering over de overheidsinvesteringen.

Verder is het een goede zaak dat invulling wordt gegeven aan de beleidsnota Subsidies in goede banen van minister Matthias Diependaele. Hij vermeldt de lijst van criteria voor de automatische toekenning ervan en de verplichting tot vijfjaarlijkse beleidsmatige evaluatie. Het was echter beter geweest als niet de Vlaamse Regering maar het Vlaams Parlement de regels van de evaluatie inzake het subsidiebeleid zou bepalen. Het is in zijn visie dan aan de Vlaamse Regering om de evaluaties volgens die criteria door te voeren (artikel 26 en volgende).

Het toepassingsgebied van de materialiteitsdrempel, die uitmaakt of entiteiten onderworpen zijn aan een uitgebreide of light rapportering, wordt uitgebreid naar onderwijsinstellingen (artikel 5); er wordt ook verankerd dat alle entiteiten die deel uitmaken van de overheid of eigendom zijn van de overheid de verplichting hebben mee te werken met rapporteringsverplichtingen ten aanzien van Eurostat (artikel 7).

Het principe van uitgaventoetsingen wordt decretaal verankerd, niet enkel met betrekking tot de uitgaven, maar ook met betrekking tot de ontvangsten (artikel 9).

Een tweede wijziging via artikel 9 van het ontwerp van decreet is de introductie van de uitgavennorm. Via een nieuw lid in paragraaf 1 van artikel 10 van de VCO wordt in een machtiging aan de Vlaamse Regering voorzien om de modaliteiten te bepalen voor de operationalisering van het criterium van de uitgaven (in het kader van de uitgavennorm). Hiermee wordt aansluiting gezocht bij het preventieve luik van het Stabiliteits- en Groeipact. Dit zal uiteraard gebeuren via nauwe terugkoppeling met het Vlaams Parlement. Dit criterium, zo duidt het Spring Package van de Europese Commissie ook aan, zal steeds belangrijker worden.

De wijze waarop de uitgavennorm wordt geïntroduceerd, schendt de fundamentele rechten van het parlement. Er zou hoogstens kunnen verdedigd worden dat bij het organiseren van toetsingen (uiteindelijk studies) van de efficiëntie en effectiviteit van uitgaven de regering de focus gaat bepalen, maar bij het formuleren van de regels waaraan het begrotingsbeleid moet voldoen, de rechten van het parlement 'aanslaan', is er volledig over. Het betreft hier geen juridisch probleem en het is aanvaardbaar voor de Raad van State, aangezien de uitgavennorm geen wetskrachtige norm is. Het is eerder een politieke vraag: is het aanvaardbaar dat de regering zelf de normen operationaliseert die ze bij het indienen van haar begrotingen moet respecteren?

Bij de begrotingsaanpassing light moeten geen beleids- en begrotingstoelichtingen (BBT's) mee worden ingediend (artikel 10). Indien er echt geen beleidsaanpassingen gebeuren, kan dat voor Vooruit als in ruil de algemene toelichting wordt uitgebreid.

Verder is het goed dat zal worden ingegaan op de wens van het Rekenhof om alle verantwoordingsstukken over te maken (artikel 25).

Het lid besluit dat het ontwerp van decreet goede elementen bevat maar dat het parlement op een paar punten enigszins buiten spel wordt gezet doordat het niet een aantal regels mag bepalen en de regering dat concreet kan invullen.

3. Tussenkost van Anke Van dermeersch

De fractie van *Anke Van dermeersch* staat achter het verhelpen van de hiaten, onduidelijkheden en inconsistenties in het ontwerp van decreet, net als achter het in goede banen leiden van de subsidies.

De verankering van de beleidsevaluaties doet de begrotingscyclus opschuiven in de richting van een prestatiebegroting met meerjarig perspectief. Dat is een terechte keuze maar het blijft onduidelijk hoe dat in de praktijk zal gaan in het licht van artikel 171 van de Grondwet over de eenjarigheid van inkomsten en uitgaven en hun jaarlijkse parlementaire goedkeuring. Het ontwerp van decreet geeft geen concreet antwoord op dit spanningsveld (artikel 9).

De begrotingsaanpassing light wordt volgens haar uitgehold doordat zij alsnog nieuwe beleidsinitiatieven kan bevatten als antwoord op recente uitdagingen, dus eigenlijk alles waarover de meerderheid het eens is (artikel 10). Ook haar fractie vindt een uitgebreide algemene toelichting nodig als de BBT's wegvallen (artikel 11). Net omdat de algemene toelichting bij de BA 2021 qua toelichting bij de doorgevoerde wijzigingen zo summier was, vond de SERV de eerste begrotingsaanpassing light 2021 niet zo succesvol. Haar fractie is het daarmee eens. Daarbij komt dat ook het bijbehorende programmadecreet, waarvan haar fractie op zich al geen voorstander is vanwege zijn ondoorzichtigheid, ook light wordt. Het zou dan ook beter zijn, oordeelt de spreker, om de normale parlementaire procedure te volgen en geen ontwerpen van programmadecreet in te dienen, en zo knip-en-plakwerk te voorkomen.

De materialiteitsdrempel vindt zij een goed idee, maar zij begrijpt niet waarom hij bij amendement verhoogd wordt van 5 miljoen euro naar 7 miljoen euro. Zij vraagt hierover meer uitleg (artikel 3 en 5), net als over de concretisering van het prestatiegericht begroten in meerjarig perspectief (artikel 9).

Dat de regering decretaal wordt gemachtigd om voortaan de operationalisering van het criterium van uitgaven te doen aansluiten bij het preventieve deel van het Stabiliteits- en Groeipact, noemt zij merkwaardig. Vlaanderen schrijft zich daarmee immers in de federale beleidsopties in, wat ingaat tegen de eerdere terechte traditie om er enkel akte van te nemen. Doordat het federaal niet de goede weg opgaat, sluit Vlaanderen op die manier aan bij de slechte leerling in de Europese klas. Het kan toch niet de bedoeling zijn dat de Vlaamse overheid een deel van haar soevereiniteit als deelstaat prijsgeeft? Haar fractie is het er niet mee eens om door de verwijzing naar het genoemde Stabiliteits- en Groeipact de budgettaire en financiële autonomie van Vlaanderen decretaal aan te passen (artikel 9).

Met andere wijzigingen kan haar fractie zoals gezegd wel akkoord gaan, zoals de herverdelingen van provisionele kredieten in artikel 13, waarbij de kredieten moeten worden gebruikt voor de doelstellingen die daarvoor in de beleids- en begrotingstoelichting werden vooropgesteld, of de bijzondere analyses en evaluaties die door de Inspectie van Financiën kunnen worden doorgevoerd. Heel positief is tot slot het decretaale kader voor de criteria waaraan subsidies moeten voldoen. Haar fractie zal zich dan ook onthouden bij de stemming.

4. Tussenkost van Stijn Bex

De Groenfractie van *Stijn Bex* is blij met de verduidelijkingen en de verbeteringen aan de begrotingscyclus die in dit ontwerp van decreet houdende wijziging van de VCO zijn opgenomen en zal ze dan ook goedkeuren.

Hij sluit zich wel aan bij het pleidooi om het parlement telkens maximaal te betrekken bij de uitwerking van een aantal bepalingen en bij de vraag naar de motivering

van de verhoging van de materialiteitsdrempel naar 7 miljoen euro zoals opgenomen in de drie aangekondigde amendementen.

5. Tussenkost van Willem-Frederik Schiltz

Willem-Frederik Schiltz is ronduit enthousiast over het ontwerp van decreet, dat past in het streven naar een begroting als instrument om de efficiëntie en effectiviteit van het beleid aan te scherpen.

Het is goed dat met het oog op het doordacht inzetten van uitgaven, de uitgaven-toetsingen en de brede heroverweging worden verankerd.

Dat de begrotingsaanpassing licht wordt, is belangrijk omdat zo opnieuw ruimte wordt gemaakt voor de twee belangrijkste begrotingsmomenten: de begrotingsopmaak en de begrotingsuitvoering. Hierdoor zal er in de toekomst meer aandacht gaan naar de begrotingsuitvoering waarbij kan nagegaan worden in welke mate het beoogde inhoudelijk beleid en begrotingsbeleid gerealiseerd werden.

Hij verzekert ook dat een inhoudelijk verband vereist is tussen begroting en programmadecreet. Dat is ook de bestaansreden van dat laatste en het is de parlementaire verantwoordelijkheid om erover te waken, zoals de vorige parlementsvoorzitter Peumans dat ooit voorbeeldig deed. In voorkomend geval van het ontbreken van een inhoudelijke band tussen de begroting en bepalingen in het ontwerp van programmadecreet kan de parlementsvoorzitter de Vlaamse Regering vragen de gewraakte bepalingen tot een afzonderlijk ontwerp van decreet te herwerken.

Wat het Groei- en Stabiliteitspact betreft, acht hij het verstandig dat Vlaanderen zich in de Europese begrotingsdynamiek blijft inschrijven. Dat heeft niks met het inleveren van Vlaamse bevoegdheden te maken.

Het lid deelt wel de bezorgdheid van andere sprekers over de operationalisering van de uitgavennorm die volgens het ontwerp van decreet door de Vlaamse Regering zal worden doorgevoerd. Hij merkt daarbij op dat het parlement desgevallend nog altijd een aanpassing, verruiming of verbetering kan aanbrengen aan de invulling door de regering.

De conceptnota Subsidies in goede banen is voor zijn fractie een zeer belangrijk element. Subsidies hebben immers behoefte aan nauwgezette opvolging. De principes van het ontwerp van decreet zijn de juiste: striktere controle en selectiviteit. De spreker is ervan overtuigd dat er nog te veel subsidies worden uitgekeerd. Ontvangers moeten voortaan duidelijker de beoogde beleidsdoelstellingen omschrijven. De evaluatie moet kwaliteitsvol zijn. Op dat punt polst het lid nog naar de stand van zaken in de uitrol van het subsidieregister.

Tot slot vraag hij naar de concrete timing voor de opstelling van indicatoren in de BBT's en het linken van middelen aan doelstellingen, waarbij hij wel waarschuwt voor het overladen van de administratie met een stortvloed aan rapportering. Hoe ziet de minister tevens de verhouding met de bestaande rapportering?

Zijn fractie zal het ontwerp van decreet goedkeuren, verzekert hij ten slotte.

6. Tussenkost van Maurits Vande Reyde

Maurits Vande Reyde gaat aanvullend nog in op het probleem van de ongebreidelde reservevorming binnen bepaalde entiteiten. De aanpak daarvan wordt nu vastgelegd in de codex, maar welke methode wil de minister er concreet voor toepassen? Wordt met name ook de historische reservevorming – retroactief – bekeken en verrekend?

7. Replik van minister Matthias Diependaele

Minister *Matthias Diependaele* antwoordt dat het de bedoeling is om bij de definitie van overheidsinvesteringen die van de voornoemde werkgroep Leesbaarheid van de Begroting te gebruiken, waarvan de werkzaamheden overigens ook voor een aantal andere zaken als leidraad zullen dienen.

Het Rekenhof vindt dat de regering een geconsolideerde bedrijfseconomische jaarrekening moet opstellen (artikel 18), maar de regering ziet daar zelf niet meteen de meerwaarde van in. Daarom werd alvast de opening gemaakt in het ontwerp van decreet, maar men is er nog niet klaar voor, legt hij uit. Hij verzekert dat ze, als ze wordt opgemaakt, in elk geval bij het parlement wordt ingediend.

Wat de evaluatie van subsidies betreft, preciseert hij dat die elk jaar gebeurt maar dat elke nieuwe subsidie voortaan een vervaltermijn van maximum vijf jaar heeft. Het eerste betreft de correcte aanwending, het tweede een automatisch verval, dat bekend is als de sunset clause.

Ook bij de operationalisering van de uitgaventoetsing zal het werk van de genoemde werkgroep gebruikt worden als leidraad. Op die manier is het parlement betrokken bij de opstelling van de regels en de werkwijze. Dat is overigens ook gebeurd bij de uitwerking van de begrotingsaanpassing light, via overleg door de minister met het Uitgebreid Bureau.

De opmerking dat de algemene toelichting beter moest, was vorig jaar terecht, erkent hij, maar dit jaar is ze goed. Er staat voldoende informatie in. Hij bevestigt verder dat het Rekenhof wel degelijk alle verantwoordingsstukken zal krijgen (artikel 25).

Het klopt dat in de begrotingsaanpassing light de opening wordt gelaten om beleidsbeslissingen te nemen in functie van omstandigheden, zoals op dit moment de invasie in Oekraïne, die bij de begrotingsopmaak niet konden voorzien worden. Dergelijke bijsturing mogelijk maken, is niet onlogisch omdat men maar beperkt in de toekomst kan kijken.

Het programmadecreet bij de BA light is met name nodig voor het onderwijs, dat immers in september aan zijn nieuwe werkjaar begint.

De materialiteitsdrempel van 5 miljoen euro is jarenlang onveranderd gebleven en is thans verhoogd tot 7 miljoen euro om administratieve overlast te vermijden.

Hij repliceert aan het adres van Anke Van dermeersch dat het Stabiliteits- en Groei-pact geen federaal maar een Europees initiatief is. Door zich daarop te aligneren slaat Vlaanderen België eigenlijk over en positioneert het zich als volwassen natie op het Europese veld. De minister ondersteunt overigens een dergelijke internationale begrotingsnormering. De Federale Regering heeft een duidelijk verschillende opinie over de huidige Europese begrotingsnormering dan de Vlaamse die de Europese normering wel onderschrijft.

De invoering van het subsidieregister loopt zoals het hoort. De minister wil wachten met over resultaten te communiceren tot twee kwartalen zijn ingevoerd. De input van de data gebeurt immers per kwartaal. Er is geen vertraging bij de invoering van de data dankzij de goede werking van het Departement FB en gelukkig is ook de digitalisering van het project op schema.

Subsidies die voor één jaar worden toegekend, moeten onmiddellijk aangewend worden voor hun maatschappelijk doel, waardoor er van reserveopbouw geen sprake kan zijn. Bij subsidies voor een langere periode kan 20 procent van de subsidie

gereserveerd worden tot een maximum van 50 procent. De precieze omvang daarvan moet nog nader bepaald worden. Soms kan een dergelijke opbouw goed zijn, merkt hij op, waarbij hij een jeugdclub die zuinig is en een deel aan de kant zet voor een nieuw lokaal als voorbeeld geeft. Voor de reglementering inzake reserveopbouw moeten de details echter nog uitgewerkt worden.

De inzet van indicatoren om de realisatie van doelstellingen te meten zal onder meer afhankelijk zijn van de grootte van de subsidie om administratieve overlast te vermijden. Indicatoren zullen ook verschillen per beleidsveld. Het aantal mensen dat men aan het sporten weet te krijgen, is gemakkelijker te meten dan de tevredenheid van rvt-bewoners over hun dagbesteding. Ook in een beleidsveld als Cultuur is mathematisering moeilijker. Het blijft echter de bedoeling om meer outputgestuurd te werken, verzekert hij.

8. Artikelsgewijze bespreking

De artikelsgewijze bespreking werd quasi volledig gevoerd tijdens de algemene bespreking, vandaar dat die hier niet wordt herhaald.

Alle amendementen (nr. 1 tot en met 3) werden voorgesteld door Philippe Muyters, Peter Van Rompuy, Willem-Frederik Schiltz, Arnout Coel, Koen Van den Heuvel en Maaïke De Vreese (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 1303/2).

Alle drie de amendementen strekken ertoe de materialiteitsdrempel van 5 naar 7 miljoen euro te brengen en dit voor de Vlaamse rechtspersonen (in artikel 3, §2, VCO), de onderwijsinstellingen (in artikel 5 van de VCO) en andere entiteiten dan de S13.12-entiteiten (artikel 7 van voorliggend ontwerp van decreet dat een nieuw artikel 6/1 invoegt in de VCO). Minister Matthias Diependaele argumenteerde eerder in de bespreking dat de verhoging van de materialiteitsdrempel wordt voorgesteld om administratieve overlast te vermijden.

Artikel 1 en 2

Op artikel 1 en 2 worden geen amendementen ingediend. De artikelen worden aangenomen met 9 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel 3

Amendement nr. 1 wordt aangenomen met 9 stemmen bij 3 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel 3 wordt aangenomen met 9 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel 4

Op artikel 4 worden geen amendementen ingediend. Artikel 4 wordt aangenomen met 9 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel 5

Amendement nr. 2 wordt aangenomen met 9 stemmen bij 3 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel 5 wordt aangenomen met 9 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel 6

Op artikel 6 worden geen amendementen ingediend. Artikel 6 wordt aangenomen met 9 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel 7

Amendement nr. 3 wordt aangenomen met 9 stemmen bij 3 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel 7 wordt aangenomen met 9 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel 8 tot en met 34

Op artikel 8 tot en met 34 worden geen amendementen ingediend. Artikel 8 tot en met 34 worden aangenomen met 9 stemmen bij 3 onthoudingen.

9. Eindstemming

Het aldus gewijzigde ontwerp van decreet tot wijziging van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019 (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 1303/1) wordt aangenomen met 9 stemmen bij 3 onthoudingen.

Steven VANDEPUT,
voorzitter

Arnout COEL,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

BA	begrotingsaanpassing
BAM	Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel
BBT	beleids- en begrotingstoelichting
Eurostat	statistical office of the European Union
FB	Financiën en Begroting (beleidsdomein van de Vlaamse overheid)
Lantis	Leefbaar Antwerpen door Innovatie en Samenwerken
pps	publiek-private samenwerking
rvt	rust- en verzorgingstehuis
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
SMART	specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch, tijdgebonden
VCO	Vlaamse Codex Overheidsfinanciën

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 2 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 7°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“7°/1 ESR-ontvangsten: de ontvangsten van een entiteit van de Vlaamse deelstaatoverheid, volgens de hoofdgroepen nul tot en met negen van de economische classificatie;”;

2° er wordt een punt 7°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“7°/2 ESR-uitgaven: de uitgaven van een entiteit van de Vlaamse deelstaatoverheid, volgens de hoofdgroepen nul tot en met negen van de economische classificatie;”;

3° in punt 11° wordt de zinsnede “, en ongeacht de activiteit van algemeen belang die de begunstigde organiseert” vervangen door de zinsnede “, los van enige specifieke waardering of beloning voor geleverde prestaties van die derden en los van een specifieke activiteit van algemeen belang die de begunstigde organiseert”;

4° aan punt 22° worden de woorden “en de doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid periodiek wordt geëvalueerd” toegevoegd;

5° aan punt 23° worden de woorden “en los van een activiteit van algemeen belang die de begunstigde organiseert” toegevoegd.

Art. 3. In artikel 3, §2, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het tweede lid wordt vervangen door wat volgt:

“De Vlaamse rechtspersonen zijn slechts onderworpen aan de bepalingen van deze codex als het totale bedrag van hun ESR-ontvangsten exclusief interne verrichtingen, of het totale bedrag van hun ESR-uitgaven exclusief interne verrichtingen, meer bedraagt dan zeven miljoen euro. Als zowel de ESR-ontvangsten exclusief interne verrichtingen, als de ESR-uitgaven exclusief interne verrichtingen, zeven miljoen euro of minder bedragen, zijn uitsluitend artikel 42, §1, tweede lid, 1°, 2° en 4°, artikel 43, artikel 60 tot en met 65, hoofdstuk 8, artikel 80, derde lid, en artikel 110 van deze codex van toepassing.”;

2° aan het vierde lid wordt de volgende zin toegevoegd:

“De Vlaamse Regering kan die beoordeling voor het verstrijken van de termijn van drie jaar doen als er wijzigingen zijn die een grote impact kunnen hebben op de begroting van de Vlaamse deelstaatoverheid.”.

Art. 4. In artikel 4, §1, vierde lid, van hetzelfde decreet wordt het woord “begrotingsaanpassingen” vervangen door de woorden “de begrotingsaanpassing”.

Art. 5. In artikel 5 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° de zinsnede „, 60 tot en met 65” wordt vervangen door de zinsnede „, 55 tot en met 67”;
- 2° tussen de zinsnede “en 110” en de woorden “van toepassing” worden de woorden “van deze codex” ingevoegd;
- 3° er worden een tweede, een derde en een vierde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“De entiteiten, vermeld in het eerste lid, zijn slechts onderworpen aan de bepalingen, vermeld in het eerste lid, als het totale bedrag van hun ESR-ontvangsten exclusief interne verrichtingen, of het totale bedrag van hun ESR-uitgaven exclusief interne verrichtingen meer bedraagt dan zeven miljoen euro. Als zowel de ESR-ontvangsten exclusief interne verrichtingen, als de ESR-uitgaven exclusief interne verrichtingen, zeven miljoen euro of minder bedragen, zijn uitsluitend artikel 42, §1, tweede lid, 1°, 2° en 4°, artikel 43, artikel 60 tot en met 65, hoofdstuk 8, artikel 80, derde lid, en artikel 110 van toepassing.

De drempel, vermeld in het tweede lid, wordt voor het eerst beoordeeld in 2022 of op het ogenblik dat een entiteit deel begint uit te maken van een van de entiteiten, vermeld in het eerste lid.

Na de eerste beoordeling in 2022, wordt om de drie jaar opnieuw beoordeeld of een entiteit als vermeld in het eerste lid, de drempel, vermeld in het tweede lid, overschrijdt. De Vlaamse Regering kan die beoordeling voor het verstrijken van die termijn van drie jaar doen als er wijzigingen zijn die een grote impact kunnen hebben op de begroting van de Vlaamse deelstaatoverheid.”.

Art. 6. In artikel 6 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 9 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° de zinsnede „, artikel 60 tot en met 65” wordt vervangen door de zinsnede „, artikel 55 tot en met 67”;
- 2° tussen de zinsnede “artikel 110” en de woorden “van toepassing” worden de woorden “van deze codex” ingevoegd.

Art. 7. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2021, wordt een artikel 6/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 6/1. Aan entiteiten die niet behoren tot de Vlaamse deelstaatoverheid of aan entiteiten van de Vlaamse deelstaatoverheid die niet onderworpen zijn aan alle bepalingen van deze codex omdat zowel het totale bedrag van hun ESR-ontvangsten exclusief interne verrichtingen als het totale bedrag van hun ESR-uitgaven exclusief interne verrichtingen, zeven miljoen euro of minder bedraagt, kan de Vlaamse Regering informatieverplichtingen opleggen die nodig zijn om te voldoen aan de rapporteringsverplichtingen die de Europese Unie oplegt.”.

Art. 8. In artikel 8, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt tussen de zinsnede „, vermeld in artikel 3, §2, tweede lid” en de zinsnede „, overschrijdt” de zinsnede “of artikel 5, tweede lid” ingevoegd.

Art. 9. In artikel 10 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1 worden tussen het eerste en het tweede lid twee leden ingevoegd, die luiden als volgt:

“De Vlaamse Regering organiseert de begroting van de ontvangsten en de uitgaven van de Vlaamse deelstaatoverheid volgens de principes van het prestatiegeïntegreerd begroten, in het licht van een meerjarig perspectief. Daarbij worden brede heroverwegingen en uitgaventoetsingen gebruikt. De Vlaamse Regering bepaalt de principes waaraan de brede heroverwegingen en uitgaventoetsingen voldoen.

In het tweede lid wordt verstaan onder:

- 1° brede heroverwegingen: omstandige onderzoeken van beleid met een budgettaire impact, gericht op het aanbieden van beleidsopties voor een doelmatiger of doeltreffender beleid om mogelijke beleidskeuzes voor de toekomst van Vlaanderen op langere termijn te onderbouwen;
- 2° uitgaventoetsingen: systematische, diepgaande en specifieke onderzoeken van uitgavencategorieën met een substantiële budgettaire impact om bij constant beleid de doeltreffendheid of doelmatigheid van het beleid te verbeteren.”;
- 2° in paragraaf 1 wordt tussen het bestaande tweede lid, dat het vierde lid wordt, en het bestaande derde lid, dat het vijfde lid wordt, een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:
- “De Vlaamse Regering bepaalt de modaliteiten om het criterium van de uitgaven te operationaliseren, aansluitend op het preventieve luik van het stabiliteits- en groeipact.”;
- 3° in paragraaf 2, derde lid, worden de woorden “moet een duidelijk onderscheid maken” vervangen door de woorden “maakt een duidelijk onderscheid” en worden de woorden “moet de budgettaire impact weergeven” vervangen door de woorden “geeft de budgettaire impact weer”.

Art. 10. In artikel 11 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 2, tweede lid, worden de woorden “de beleids- en begrotingstoelichtingen naar aanleiding van de begrotingsopmaak en -aanpassing” vervangen door de woorden “de beleids- en begrotingstoelichting naar aanleiding van de begrotingsopmaak”;
- 2° in paragraaf 2 wordt het vierde lid opgeheven;
- 3° in paragraaf 2, vijfde lid, dat paragraaf 2, vierde lid wordt, wordt de zin “In de beleids- en begrotingstoelichting bij de begrotingsaanpassing worden per programma en per inhoudelijk structurelement de aanwending van de kredieten en de eventuele overgedragen kredieten van het vorige begrotingsjaar vermeld.” opgeheven;
- 4° in paragraaf 2, vijfde lid, dat paragraaf 2, vierde lid, wordt, worden de woorden “en begrotingsaanpassing” opgeheven;
- 5° paragraaf 5 wordt vervangen door wat volgt:
- “§5. Het ontwerp van begroting en de bijbehorende beleids- en begrotingstoelichting en ook het ontwerp van begrotingsaanpassing worden opgemaakt op basis van prestatie-informatie.”.

Art. 11. Artikel 17 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 17. §1. De Vlaamse Regering stelt het ontwerp van begroting op, en ook de bijbehorende algemene toelichting, beleids- en begrotingstoelichting en, in voorkomend geval, het ontwerp van programmadecreet.

De Vlaamse Regering stelt het ontwerp van begrotingsaanpassing op, en ook de bijbehorende algemene toelichting en, in voorkomend geval, het ontwerp van programmadecreet.

De algemene toelichting, vermeld in het eerste en tweede lid, bevat ten minste al de volgende elementen:

- 1° een synthese en analyse van het begrotingsbeleid;
- 2° een schets van de economische omgeving;
- 3° de evolutie van de ontvangsten en de uitgaven op geconsolideerde basis;
- 4° een toelichting bij de normnaleving;
- 5° informatie over het financiële beheer en de schuldpositie;
- 6° de stand van de uitstaande verplichtingen.

De algemene toelichting plaatst de jaarlijkse begroting in een meerjarig perspectief door ze te situeren ten opzichte van de meerjarenraming, vermeld in artikel 10, §2.

§2. De Vlaamse Regering dient de initiële begroting en de bijbehorende algemene toelichting in bij het Vlaams Parlement uiterlijk op 21 oktober van het jaar dat aan het begrotingsjaar voorafgaat, behalve in het jaar van de verkiezing van het Vlaams Parlement.

Behalve in het jaar van de verkiezing van het Vlaams Parlement dient de Vlaamse Regering, in voorkomend geval, uiterlijk op 28 oktober het ontwerp van programmadecreet in dat bij de initiële begroting, vermeld in het eerste lid, hoort.

Behalve in het jaar van de verkiezing van het Vlaams Parlement wordt de beleids- en begrotingstoelichting die hoort bij de initiële begroting, vermeld in het eerste lid, uiterlijk op 28 oktober van het jaar dat aan het begrotingsjaar voorafgaat, ter kennisgeving meegedeeld aan het Vlaams Parlement als een aanvullend stuk.

Behalve in het jaar van de verkiezing van het Vlaams Parlement, dient de Vlaamse Regering de begrotingsaanpassing, de bijbehorende algemene toelichting en, in voorkomend geval, het ontwerp van programmadecreet, in bij het Vlaams Parlement uiterlijk op 21 mei van het lopende jaar.”

Art. 12. In artikel 18 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1 worden de woorden “aanpassingen eraan” vervangen door het woord “begrotingsaanpassing”;
- 2° in paragraaf 2, tweede lid, wordt de zinsnede “eerste aangepaste begroting goed uiterlijk op 30 juni” vervangen door de zinsnede “begrotingsaanpassing goed uiterlijk op 10 juli”;
- 3° in paragraaf 2 wordt het derde lid opgeheven;
- 4° in paragraaf 2, vierde lid, dat paragraaf 2, derde lid, wordt, worden de woorden “eerste aangepaste begroting” vervangen door het woord “begrotingsaanpassing”.

Art. 13. In artikel 21 van hetzelfde decreet wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“De herverdelingen van vastleggingskredieten binnen een programma of over een programma heen die vertrekken vanuit een provisioneel krediet kunnen alleen worden aangewend voor de doelstellingen die worden vermeld in het libellé van dat provisionele krediet en die duidelijk worden omschreven in de beleids- en begrotingstoelichting.”.

Art. 14. In artikel 27 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt het tweede lid opgeheven;

2° er wordt een paragraaf 1/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“§1/1. De Vlaamse rechtspersonen kunnen een aanpassing van hun begroting doorvoeren.

Als de toelage van een Vlaamse rechtspersoon wordt aangepast naar aanleiding van een herverdeling binnen de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, past de Vlaamse rechtspersoon haar eigen begroting aan de gewijzigde toelage aan.

Als de toelage aan een Vlaamse rechtspersoon wordt aangepast naar aanleiding van een herverdeling binnen of een aanpassing van de begroting van een dienst met afzonderlijk beheer, past de Vlaamse rechtspersoon haar eigen begroting aan de gewijzigde toelage aan.

Als de toelage aan een Vlaamse rechtspersoon wordt aangepast naar aanleiding van een herverdeling binnen of een aanpassing van de begroting van een andere Vlaamse rechtspersoon, past de Vlaamse rechtspersoon haar eigen begroting aan de gewijzigde toelage aan.”;

3° in paragraaf 3, eerste en tweede lid, worden de woorden “herverdelingen en aanpassingen” vervangen door de woorden “herverdelingen binnen en de aanpassingen”;

4° in paragraaf 3, derde lid, worden de woorden “de herverdelingen en de aanpassingen aan de begrotingen” vervangen door de zinsnede “de herverdelingen binnen en de aanpassingen aan de begrotingen, vermeld in het eerste en tweede lid”.

Art. 15. Aan artikel 34, §1, derde lid, van hetzelfde decreet wordt de volgende zin toegevoegd:

“Een subsidie kan alleen als automatische subsidie worden opgenomen in het uitgavendecreet als cumulatief aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- 1° de toekenning van de subsidie en de procedure daarvoor hebben een rechtsgrond in een ander decreet dan het decreet houdende de uitgavenbegroting of in een uitvoeringsbesluit daarvan;
- 2° het decreet of een uitvoeringsbesluit daarvan, vermeld in punt 1°, legt de modaliteiten vast om de subsidie toe te kennen. Het voldoen aan die modaliteiten creëert een recht op de subsidie waarvan niet kan worden afgeweken;
- 3° de subsidieverstrekker heeft een engagement ten aanzien van de begunstigde om gedurende meerdere jaren een subsidie toe te kennen, los van de vereffeningskalender;

4° de eerste toekenning van de subsidie wordt beoordeeld op basis van objectieve parameters. Er volgt nadien geen verdere subjectieve beoordeling meer die de toekenning van de subsidie kan beïnvloeden.”.

Art. 16. Aan artikel 38, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “, behalve in geval van onteigeningen” toegevoegd.

Art. 17. In artikel 42 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1 wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De rekening, vermeld in het eerste lid, wordt opgesteld met toepassing van de principes van het prestatiegeïnfomeerd begroten.”;

2° er wordt een paragraaf 1/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“§1/1. De Vlaamse Regering rapporteert over de overheidsinvesteringen van de Vlaamse deelstaatsoverheid via het ontwerp van het decreet dat de rekening, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, bevat.

De invulling van de definitie van de overheidsinvesteringen, vermeld in het eerste lid, gebeurt op voorstel van de Vlaamse Regering en houdt rekening met de internationale rapporteringsregels over overheidsinvesteringen.”.

Art. 18. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2021, wordt een artikel 44/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 44/1. De Vlaamse Regering kan een kader uitwerken om een geconsolideerde bedrijfseconomische jaarrekening van de Vlaamse deelstaatsoverheid op te stellen.

De geconsolideerde bedrijfseconomische jaarrekening wordt ter goedkeuring ingediend bij het Vlaams Parlement op de datum, vermeld in artikel 46, eerste lid.

In dit artikel wordt verstaan onder geconsolideerde bedrijfseconomische jaarrekening: een geconsolideerde jaarrekening die bestaat uit een balans, een resultatenrekening en een toelichting.”.

Art. 19. In artikel 47 van hetzelfde decreet wordt het woord “juli” vervangen door het woord “oktober”.

Art. 20. In artikel 50, 1°, van hetzelfde decreet worden de woorden “de financiën en de begrotingen” vervangen door de woorden “het budgettair beleid”.

Art. 21. In artikel 52, §1, tweede en derde lid, van hetzelfde decreet wordt het woord “kan” vervangen door het woord “voert” en wordt het woord “uitvoeren” vervangen door het woord “uit”.

Art. 22. In artikel 54, §2, van hetzelfde decreet worden de woorden “de financiën en de begrotingen” vervangen door de woorden “het budgettair beleid”.

Art. 23. In artikel 61 van hetzelfde decreet worden de woorden “de ontwerpen van begroting en begrotingsaanpassing en de bijbehorende beleids- en begrotingstoelichting” vervangen door de zinsnede “het ontwerp van begroting en de bijbehorende beleids- en begrotingstoelichting, over de begrotingsaanpassing”.

Art. 24. In artikel 62 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “en de boekhoudkundige verrichtingen” worden vervangen door de zinsnede “, de boekhoudkundige verrichtingen en de bijbehorende verantwoordingsstukken”;

2° er wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De toegang van het Rekenhof, vermeld in het eerste lid, wordt digitaal verleend. Als de informatie waartoe toegang wordt verleend niet digitaal bestaat, wordt ze eerst gedigitaliseerd om de toegang ertoe te verlenen.”.

Art. 25. In artikel 63 van hetzelfde decreet wordt het derde lid vervangen door wat volgt:

“Het Rekenhof kan de aanwending van overheidsmiddelen ter plaatse controleren bij de ontvanger van die middelen, of bij de persoon aan wie de ontvanger de overheidsmiddelen heeft doorgegeven om het doel te verwezenlijken waarvoor de overheidsmiddelen zijn toegekend.”.

Art. 26. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2021, wordt een artikel 74/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 74/1. De toekenning van een subsidie gaat de activiteit waarop de subsidie betrekking heeft vooraf, tenzij daarvan uitdrukkelijk bij decreet of reglementaire bepaling wordt afgeweken in het subsidiekader, vermeld in artikel 76/2, eerste lid.

In afwijking van het eerste lid wordt een jaarlijks terugkerende subsidie uiterlijk toegekend in de loop van de eerste vier maanden van de periode waarop de subsidie betrekking heeft, tenzij de Vlaamse Regering een andersluidende beslissing neemt.

In het tweede lid wordt verstaan onder een jaarlijks terugkerende subsidie: een subsidie met dezelfde begunstigde en dezelfde effecten als een subsidie die in het vorige jaar is toegekend of verstrekt.

Als de subsidieaanvraag betrekking heeft op een activiteit die al loopt, kan de toekenning van een subsidie ten vroegste uitwerking hebben vanaf de datum waarop de subsidieaanvraag is ontvangen door de subsidieverstrekker.

Dit artikel is niet van toepassing op toelagen.”.

Art. 27. Artikel 75 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 75. Tenzij het anders is bepaald in een decreet of een reglementaire bepaling, wordt de financiële afrekening van een subsidie verricht op basis van de kosten die betrekking hebben op de gesubsidieerde activiteit.

Als de subsidieontvanger een kostenraming voor de gesubsidieerde activiteit heeft voorgelegd en voor zover de subsidie de subsidiabele kosten overtreft, kan een reserve ten laste van de subsidie worden aangelegd.

In geen geval kan een reserve worden aangelegd ten laste van een subsidie met alleen een rechtsgrond in het decreet houdende de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Het eerste tot en met het derde lid zijn niet van toepassing op toelagen.

De Vlaamse Regering stelt de regels vast voor de reservevorming en de procedure voor de ex-ante- en ex-postcontrole op de aanwending van de subsidies. Ze kan daarbij ook regels bepalen om belangenvermenging tegen te gaan bij de aanwending of toekenning van subsidies.”.

Art. 28. Aan artikel 76 van hetzelfde decreet worden een tweede, derde en vierde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“Met behoud van de toepassing van artikel 13 van de Algemenebepalingenwet is gehouden tot onmiddellijke terugbetaling van de subsidie de subsidieontvanger:

- 1° die de voorwaarden niet naleeft waaronder de subsidie werd verleend;
- 2° die de subsidie niet aanwendt voor de doelstellingen waarvoor zij werd verleend;
- 3° die de in artikel 76/3 bedoelde controle verhindert;
- 4° die al een subsidie ontvangt met dezelfde effecten op basis van dezelfde verantwoordingsstukken.

Het tweede lid, 4°, staat cofinanciering niet in de weg waarbij verschillende actoren elk een deel van de totale kost financieren.

Er is geen verantwoording vereist, noch functioneel noch financieel, over het gebruik van statutaire lidmaatschapsbijdragen door de entiteiten van de Vlaamse deelstaatoverheid aan intergewestelijke, intercommunautaire, nationale of internationale organisaties, tenzij het anders is bepaald bij het aangaan van het lidmaatschap.”.

Art. 29. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2021, wordt een artikel 76/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 76/1. §1. Een subsidie wordt na een periode van vijf jaar onderworpen aan een beleidsevaluatie door het inhoudelijk bevoegde beleidsdomein. Op basis van die beleidsevaluatie is er een uitdrukkelijke goedkeuring door de Vlaamse Regering nodig om de subsidie verder te zetten of bij te stellen. Een afwijkende evaluatieperiode is mogelijk voor subsidies waarvoor de Vlaamse Regering een bepaalde duur, andere dan vijf jaar, heeft vastgelegd.

Het eerste lid is niet van toepassing op de automatische subsidies, vermeld in artikel 34, §1, derde lid.

§2. Elk subsidiekader, vermeld in artikel 76/2, eerste lid, wordt per periode van vijf jaar minstens een keer onderworpen aan een beleidsevaluatie.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de beleidsevaluatie, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, en paragraaf 2.

§4. In afwijking van paragraaf 1, eerste lid, en paragraaf 2 stemt de periode overeen met de periode, vermeld in artikel 5, eerste lid, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, voor de subsidies aan lokale besturen die geen algemene financiering uitmaken.

Als er in supranationale of internationale regelgeving al een beleidsevaluatie als vermeld in paragraaf 1, eerste lid, en paragraaf 2 voorzien is, kan de Vlaamse Regering afwijken van de periode van vijf jaar, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, en paragraaf 2.

§5. Dit artikel is niet van toepassing op de algemene financiering van de lokale besturen en op toelagen.

§6. Als de Vlaamse Regering in uitvoering van dit artikel optreedt in aangelegenheden die voorbehouden zijn aan de decreetgever dan legt de Vlaamse Regering het besluit ter bekrachtiging voor aan het Vlaams Parlement, ten laatste zes maanden na de goedkeuring van dit besluit.

De termijn, vermeld in het eerste lid, wordt opgeschort tijdens het parlementaire reces en bij de ontbinding van het Vlaams Parlement.”.

Art. 30. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2021, wordt een artikel 76/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 76/2. Uiterlijk bij de toekenning van een subsidie wordt door de subsidieverstrekker een duidelijk subsidiekader bepaald dat minimaal al de volgende elementen bevat:

- 1° de doelstelling en de effecten die met de subsidieverstrekking worden nagestreefd;
- 2° de beschrijving en de duurtijd van de activiteit van algemeen belang waarvoor de subsidie wordt toegekend;
- 3° de indicatoren die toelaten om bij de beleidsevaluatie de subsidie inhoudelijk en financieel te evalueren;
- 4° het bedrag van de subsidie of de wijze waarop dat bedrag wordt bepaald;
- 5° de categorieën van subsidiabele en niet-subsidiabele kosten;
- 6° de subsidieontvanger of de wijze waarop de subsidieontvanger wordt bepaald;
- 7° de voorwaarden waaraan de subsidieontvanger moet voldoen;
- 8° de voorwaarden waaronder de subsidie wordt verleend of kan worden verleend;
- 9° de rechten en plichten van de subsidieontvanger en van de subsidiërende overheid, waaronder ook het engagement van de subsidieontvanger om het belang van het gebruik van het Nederlands te erkennen bij de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten;
- 10° de voorwaarden waaronder de subsidie kan worden gewijzigd of ingetrokken;
- 11° de wijze en, in voorkomend geval, de periodiciteit van de uitbetaling van de subsidie;
- 12° de inhoudelijke en financiële verantwoording over het gebruik van de subsidie, die de subsidieontvanger moet voorleggen;
- 13° de openbaarmaking van de resultaten van de gesubsidieerde activiteiten.

Als een subsidie wordt toegekend in het kader van een oproep tot subsidieaanvragen, bevat de oproep, met behoud van de toepassing van het eerste lid, minimaal al de volgende elementen:

- 1° de selectieprocedure, met inbegrip van de ontvankelijkheidscriteria, de beoordelingscriteria en de timing voor het indienen van de voorstellen;
- 2° de openbaarmaking van de geselecteerde projecten;
- 3° de grootte van het krediet dat beschikbaar is om de oproep tot subsidieaanvragen te financieren.

De Vlaamse Regering kan de elementen, vermeld in het eerste en tweede lid, verfijnen en aanvullen.

Als de Vlaamse Regering in uitvoering van dit artikel optreedt in aangelegenheden die voorbehouden zijn aan de decreetgever dan legt de Vlaamse Regering het besluit ter bekrachtiging voor aan het Vlaams Parlement, ten laatste zes maanden na de goedkeuring van dit besluit. Die termijn wordt opgeschort tijdens het parlementaire reces en bij de ontbinding van het Vlaams Parlement.

Dit artikel is niet van toepassing op de algemene financiering van de lokale besturen en de toelagen.”.

Art. 31. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2021, wordt een artikel 76/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 76/3. De Inspectie van Financiën of andere controlediensten die daarvoor worden aangewezen, kunnen zich tijdens een onderzoek bij een subsidieontvanger naar de aanwending van een subsidie altijd alle documenten en inlichtingen, van welke aard ook, die ze relevant achten voor dit onderzoek, laten verstrekken door de subsidieontvanger.”.

Art. 32. In artikel 103, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° tussen de woorden “beslissen om” en de woorden “risicodekking van” worden de woorden “de volledige of gedeeltelijke” ingevoegd;
- 2° tussen de woorden “risicodekking van” en de woorden “entiteiten waarop” worden de woorden “alle of bepaalde” ingevoegd.

Art. 33. In artikel 109 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 2, eerste lid, worden de woorden “behoudens andersluidende bepaling” opgeheven;
- 2° in paragraaf 2 wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“De Vlaamse Regering kan voor de diensten met afzonderlijk beheer evenwel afwijkende bepalingen over begroting en financieel beheer uitvaardigen als die bepalingen betrekking hebben op de aanwending van reservefondsen.”;

- 3° er worden een paragraaf 2/1, 2/2 en 2/3 ingevoegd, die luiden als volgt:

“§2/1. In afwijking van paragraaf 2 kunnen diensten met afzonderlijk beheer een aanpassing van de begroting doorvoeren.

Als de toelage aan een dienst met afzonderlijk beheer wordt aangepast naar aanleiding van een herverdeling binnen de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, past de betrokken dienst met afzonderlijk beheer zijn eigen begroting aan de gewijzigde toelage aan.

Als de toelage aan een dienst met afzonderlijk beheer wordt aangepast naar aanleiding van een herverdeling binnen of een aanpassing van de begroting van een andere dienst met afzonderlijk beheer, past de betrokken dienst met afzonderlijk beheer zijn eigen begroting aan de gewijzigde toelage aan.

Als de toelage aan een dienst met afzonderlijk beheer wordt aangepast naar aanleiding van een herverdeling binnen of een aanpassing van de begroting van een Vlaamse rechtspersoon, past de betrokken dienst met afzonderlijk beheer zijn eigen begroting aan de gewijzigde toelage aan.

§2/2. In afwijking van paragraaf 2 kunnen de diensten met afzonderlijk beheer tijdens het begrotingsjaar hun ontvangsten en hun vastleggings- en vereffeningkrediet bijstellen als de oorspronkelijke of aangepaste raming van hun eigen ontvangsten niet meer accuraat is.

§2/3. De aanpassingen van de begroting van de diensten met afzonderlijk beheer worden ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering voorgelegd.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedurele vereisten voor de aanpassingen aan de begrotingen van de diensten met afzonderlijk beheer.

De besluiten tot aanpassing van de begroting van de diensten met afzonderlijk beheer hebben slechts uitwerking nadat ze op de website van de bevoegde instantie zijn bekendgemaakt. De bekendmaking wordt ter kennisgeving meegedeeld aan het Rekenhof en het Vlaams Parlement.”;

- 4° in paragraaf 4 worden de woorden “Op het einde van het begrotingsjaar wordt” vervangen door de zinsnede “In afwijking van paragraaf 2 wordt op het einde van het begrotingsjaar”.

Art. 34. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2023, met uitzondering van:

- 1° artikel 5, dat in werking treedt vanaf de werkzaamheden rond de begroting voor het begrotingsjaar 2023;
- 2° artikel 10, 5°, dat in werking treedt vanaf de werkzaamheden rond de begroting voor het begrotingsjaar 2024;
- 3° artikel 18 en 24, 1°, die in werking treden op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum.

De begroting voor het begrotingsjaar 2023 wordt opgesteld conform hoofdstuk 2 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019, zoals van kracht vanaf 1 januari 2023.

Artikel 32 heeft uitwerking met ingang van 1 februari 2022.

Artikel 33 heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2020.